

H.M. Dronning Margrethe II's nytårstale

Taler

H.M. Dronning Margrethe II
Danmarks regent

Dato

31. december 1987

Sted

Christian 9. Palæ,
Amalienborg

Årstiderne veksler, glider umærkeligt over i hinanden. Solen står op og går ned, står op igen: en ny dag, næppe til at skelne fra den foregående. Egentlig er årsskiftet noget sært kunstigt noget!

Men sådan oplever vi det jo alligevel ikke. I morgen begynder ikke bare en ny dag, i morgen begynder det nye år. Vi skal skrive 1988 og tage fat på en frisk. 1988 er 400-året for Christian 4.'s tronbestigelse og 200-året for stavnsbåndets ophævelse; og begge begivenheder vil vi mindes og fejre rundt omkring i landet. Vel er der ikke nogen egentlig indbyrdes forbindelse mellem de to jubilæer; men mindeværdige er de.

For trods al nøgtern kritik kan vi ikke lade være at holde af Christian 4. for hans storslåede menneskelighed på godt og ondt; og med de store landboreformer i 1788 begyndte det Danmark, vi kender i dag.

Sådan at fejre og mindes fortiden, er det ikke det modsatte af at begynde på en frisk? Er det ikke at underkende det nye års ret til at være noget i sig selv, ligesom det kan virke lammende på et ungt menneske, når vi ustandselig siger: hvor du dog ligner din fader eller: det kunne din moder have sagt!

Nej, vil jeg mene. At tage fat på en frisk er ikke det samme som at begynde på bar bund. Når vi fastholder mindet om tidligere tider, er det ikke for med længsel at se tilbage på, hvad vi engang formåede. Disse jubilæer skal være os til stolthed og inspiration; vi kunne noget engang, vi danskere vi kan noget endnu. Der lægges mærke til os ude omkring i verden. Egentlig er det oftere i vort eget omdømme, vi ikke syner af noget.

Vi skal passe på, at vi ikke af misforstået beskedenhed kommer til at ligge under for den såkaldte jantelov og dens '... du skal tro, du er noget ...'. Vel er den meget

dansk; men den er farlig, hvis den ender med at gå os i blodet. Det kan føre til, at vi kryber i et hul og gemmer os for at prøve at overleve der, i mørke og ubemærkethed. Men er der et liv?

At krybe om, døve og blinde som huledyr, uden sans for hinanden eller for, hvad der sker ude omkring. Det ligger dybt i selve vor kultur, ja, i hele vores måde at tænke på, at respektere det enkelte menneskes værd. Lad os derfor vende Janteloven om og sige: du skal ikke tro, du er ingenting!

Vi skal tro på vort eget værd, tro på at vi betyder noget også som danskere. Vort land er ikke en afmægtig kedsomhedens baggård. Vi kan sagtens være os selv bekendt. Derfor tør vi fejre fortidens bedrifter. Og hvad enten vore rødder fortaber sig i fjerne tider, eller vi først for nylig har slået os ned her, kan vi godt samles om vor fortid. Den udgør en del af vor fælles arv.

Men kan vi tale om fælles arv, når vi ikke alle længe har haft hjemme i dette land? Jo, vi kan; for det er lidt som i et ægteskab. Der får man også del i sin svigerfamilies traditioner og historie, skønt de er nye og måske lidt fremmede for en. Det stiller krav til begge parter, men det er også en berigelse.

Vor arv, vort sprog, vort menneskesyn og vor kultur, kort sagt: Vor nationale identitet. Det fællesskab, som gør os til danske. Vi skal værne om det, men ikke skinsygt ruge over det. Vi skal være åbne over for alt, hvad der kommer udefra og prøve at gøre i vor egen tid, hvad vore forfædre så dygtigt forstod: At tage imod meget nyt, men næsten umærkeligt gøre det til vort eget, gøre det dansk.

Det slår mig gang på gang, når jeg har været på rejse i udlandet, og måske særligt i år, hvor rejsen gik så langt bort som til Australien og New Zealand: At danske i det fremmede altid lægges mærke til for de gode egenskaber, ikke mindst det, at de er danske. De er sig deres arv bevidst og forstår samtidig at være gode borgere i det samfund, hvor de befinder sig. Til dem og til alle fjern som nær, danske af sind og af rod, sender Prinsen og jeg vore gode nytårsønsker.

Langt mod nord og ude i det store hav ligger dele af Det Danske Rige. Grønland og Færøerne oplever i disse år vanskelige tider. Mit nytårsønske til der grønlandske og det færøske folk skal være, at de må bevare livsmodet, og at viljen til at påtage sig opgaver og stå modgangen igennem aldrig må svigte.

Når jeg udtrykker mine nytårsønsker til forsvar, politi og alle andre, hvis opgave det er at værne om vort land og vor dagligdag, må jeg sende en særlig hilsen til det unge værnepligtige mandskab, som i år også omfatter mine egne sønner.

Det er spændende, men ikke altid lige let at være ung. Vi ældre ser måske somme tider lidt skævt til dem: Hvordan er det dog de gør, siger, klæder sig? Men inderst inde er vi vel alligevel lidt imponerede over deres opfindsomhed og skabertrang og det gå-på-mod, de lægger for dagen, når de står over for tidens udfordringer. For alle landets unge ønsker jeg, at 88 må blive et godt år.

Et land, en nation, skal have plads til alle unge og gamle, stærke og svage. Der skal være plads til mange meninger; plads til at være enige, og til ikke at være enige. Det er godt, at vi af og til ser nøgternt på os selv og ikke ukritisk godtager hvad som helst; men vi skal ikke tidligt som sent være så kritiske, at vi lammer hinanden både i tanke og handling. Løft hovedet, frisk mod. Tag fat i det små, hvis det store er mere, end du kan overkomme. Du er jo en hel dansker, det er ikke så ringe.

Med Prinsen og vore to sønner vil sige en tak for året, der gik, og ønske et godt og glædeligt nyt år for alle.

GUD BEVARE DANMARK

Tags

Kongehuset, Nytårstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/dronningens-nytaarstale-1987>